

NOVA integracija tehnologija

SAŠA KRAMAR, predsjednik uprave Iskona, govori o novom projektu kompanije, IP televiziji na kojoj se uz gledanje televizijskih programa preko internetske veze mogu pregledavati internet i popis poziva s telefona

NAPISAO MARKO BIOČINA
marka.biocina@nacional.hr
Snimio KRASNODAR PERSUN

Hrvatska telekomunikacijska kompanija Iskon nedavno je predstavila IP televiziju, svoju novu uslugu koja svim Iskonovim korisnicima omogućava da televizijski signal primaju putem interneta. Ta tehnologija već je neko vrijeme prisutna na hrvatskom tržištu i na njoj se temelji i T-Comova internetska televizija MaxTV, no za razliku od ostalih konkurentskih proizvoda, Iskonova IP televizija prvi je takav proizvod na hrvatskom tržištu koji uz pregled televizijskih programa objedinjuje i određene funkcije interneta i telefona.

Tako se pomoću Iskonove IP televizije na TV ekranu može pregledavati internet, ali i neke telefonske postavke, poput popisa primljenih i propuštenih poziva. No, kako kaže predsjednik uprave Iskona Saša Kramar, to je tek prva faza razvoja ove tehnologije, koja bi trebala rezultirati potpunom sinergijom televizije, kompjutera s internetskom vezom i mobilnog telefona. Na taj način korisnici bi mogli gledati televiziju na svakom od ovih uređaja, ali isto tako i na televiziji raditi u nekim kompjuterskim programima ili uređivati podatke sadržane na mobilnom telefonu.

Upravo zato Kramar je uvjeren kako će IP televizija biti popularna na tržištu i kako će ona biti temelj nastavka dobrih poslovnih rezultata Iskona, koji je 2008. zabilježio porast prihoda od 40 posto u odnosu na godinu ranije. Kramar, 41-godišnji menadžer, u Iskonusu je zaposlen od 2000. godine, nakon desetogodišnjeg mandata na čelu tvrtke Apple Centar Novel. Već 2002. imenovan je članom uprave, mandat mu je produžen tri godine kasnije, da bi odlukom nadzornog odbora kompanije 2007. bio unaprijeđen na položaj predsjednika uprave.

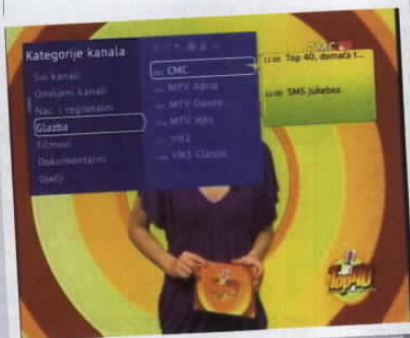
Korisnik može pregledavati internet na TV ekranu pomoću daljinskog

Sam Iskon značajne promjene doživio je sredinom 2006. godine kad je Hrvatski telekom za 100 milijuna kuna kupio većinski vlasnički udjel u kompaniji. Upravo zato mnogi danas smatraju kako Iskonova IP televizija nikad neće biti prava konkurencija HT-ovu MaxTV-u, no Kramar tvrdi kako usprkos vlasničkim vezama njegova kompanija ima visok stupanj samostalnosti u poslu, autonomno razvija nove proizvode i usluge,

KORISNIČKI IZBOR

Sloboda programiranja

Na Iskonovoj IP televiziji korisnik će većinu sustava moći sam programirati, od rasporeda programa do različitih tehničkih aspekata u formi vlastitog profila.

SINERGIJA SVIH USLUGA

Kramar kaže da je cilj Iskona integrirati internet, telefon i televiziju tako da sve usluge budu jednako dostupne preko televizijskog ekrana, preko kompjutera, odnosno interneta, a u budućnosti i preko mobilnog telefona; početna stranica nove Iskonove IP televizije (gore)

'ISKON televiziju

'PRI STVARANJU IP televizije vodili smo se analizom profila korisnika Is

je stvorio
BUDUĆNOSTI'

kona koji su mladi ljudi, žive u gradovima i napredni su korisnici interneta'

12/5 NACIONAL gospodarstvo 35

g

NOVA integracija tehnologija

te kako slobodno konkurira HT-u na tržištu.

NACIONAL: Zašto ste se odlučili na pokretanje IP televizije?

- Mislim da je projekt IP televizije bitan za Iskon kao kompaniju, a pogotovo za naše korisnike. U zadnjih godinu i pol dana najčešći upit koji smo dobivali od njih bio je upravo hoćemo li i kada na tržište lansirati ovu uslugu. Zbog toga je to bio logičan korak za nas, naravno, uz to što danas većina modernih telekoma ima IP televiziju u ponudi. Trend u telekomunikacijskoj industriji je da se takve usluge razvijaju i povezuju s već postojećim proizvodima. Naime, naš osnovni proizvod je širokopojasni internet, no uz njega se veže fiksna telefonija, a sada i televizija. Cilj je da krajnim korisnicima ponudimo što širi spektar usluga, ali i da povezivanjem tih tehnologija oni osjete određene komparativne prednosti u odnosu na korištenje telefona, interneta i televizije odvojeno. Mislim da je to put kojim su već i prije krenule sve značajnije svjetske telekomunikacijske kompanije, a one koje nisu zasigurno će to učiniti u bliskoj budućnosti.

NACIONAL: Koliko ste dugo radili na razvoju ove nove tehnologije?

- Iskreno govoreći, realizacija ovog projekta trajala je dosta kratko. No to je samo realizacija. Na ideju o IP televiziji došli smo prije više od tri godine, kad smo planirali razvoj telekomunikacijske mreže nove generacije, putem koje danas svojim korisnicima pružamo svoje usluge. Dakle, već tada smo znali da ćemo stvoriti IP televiziju u budućnosti, no zaključili smo kako prvo moramo osigurati sve tehničke uvjete kako bi televizija funkcionirala bez problema. Trebalo je stvoriti mrežu, a ni tehnologije za implementaciju IP televizije koje su tada bile dostupne na tržištu nisu bile dovoljno zrele. Čim smo procijenili da imamo adekvatnu tehnologiju, ali i dovoljno razvijenu mrežu, krenuli smo u projekt. Ipak, svi oni planovi i pripreme koje smo odradili proteklih godina omogućili su nam da stvorimo IP televiziju i ponudimo je tržištu u manje od 6 mjeseci.

PRVA FAZA PROJEKTA

NACIONAL: Koje su najvažnije komparativne prednosti IP televizije u odnosu na tradicionalne načine prijema televizijskog signala?

- Kad smo definirali što sve želimo na tržištu ponuditi u sklopu IP televizije, maksimalno smo se vodili analizom profila naših korisnika i onoga što njih zanima. Dakle, Iskonovi korisnici u prosjeku su mlađi ljudi koji žive u gradovima, koji su cjenovno osviješteni, napredniji korisnici interneta i čiji se način života i komunikacije već uvelike temelji na svemu onome što internet uključuje. Vodeći se time definirali smo sadržaj IP televizije. Jasno, temelj svega je ponuda televizijskih programa, a mi smo se odlučili da to bude manji paket od 42 programa, ali baš onih programa

koji prema istraživanjima najviše zanimaju naše korisnike. Uz programe, dvije glavne prednosti IP televizije pred dosadašnjim načinima prijema TV signala su interaktivnost i integracija s drugim uslugama, a to su internet i fiksni telefon. Što se tiče interaktivnosti, ona se temelji na ideji da većinu postavki televizijskog sustava korisnik može sam programirati, od rasporeda programa, do različitih tehničkih aspekata. Svaki korisnik unutar istog kućanstva može trajno programirati željene parametre i pohraniti ih u formi vlastitog profila, koji se kasnije jednim pritiskom tipke aktivira kad počne gledati televiziju. Što se pak tiče integracije s telefonom, na televiziji se može pregledavati popis poziva, a na televiziji se, kad zazvoni telefon, ispisuje broj koji zove. U budućnosti će ispis broja biti moguće uskladiti s telefonskim imenom, tako da se umjesto broja na televiziji ispisuje ime osobe. Osim integracije s telefonom, tu je i integracija s internetom, tako da korisnik IP televizije može pregledavati internet

TEME LJIP televizije je ponuda TV programa, a Iskon se odlučio da će to biti manji paket od 42 programa, ali onih koji prema istraživanjima najviše zanimaju njihove korisnike

na televizijskom ekranu, samo uz pomoć daljinskog upravljača. Jasno, ovo je tek prva faza, a nove usluge ćemo u budućnosti intenzivno razvijati.

NACIONAL: Koje bi to usluge mogle biti?

- Pa, rekao bih da su mogućnosti gotovo neograničene. Naime, naš konačni cilj je da u što većoj mjeri integriramo internet, telefon i televiziju, ali da to učinimo na takvoj platformi da našim korisnicima sve usluge budu jednako dostupne preko televizijskog ekrana, preko komputera, odnosno interneta, a u budućnosti i preko mobilnog telefona. Dakle, cilj je isti sadržaj prilagoditi različitim formatima, te da on bude korisnicima dostupan bez obzira na njihovu lokaciju i tehnologiju koju imaju u blizini. Kad to postignemo, imat ćemo dobru bazu za niz novih i korisnih usluga.

NACIONAL: Znači li to da ćete u budućnosti nuditi i prijem televizijskog programa na mobilnim telefonima?

- Da, to je danas moguće, postoji i sigurno je da će biti dio naše ponude u budućnosti. Ako me pitate hoće li to biti za pola godine, godinu ili pet godina, ne mogu vam pružiti odgovor, jer takva usluga ovisi i o nizu drugih faktora. No nema nikakve dvojbe da će to biti dio naše ponude u budućnosti.

NACIONAL: Kad ste počeli s razvojem IP televizije, koliko ste se vodili sličnim proizvodima konkurencije, poput MaxTV-a?

- Pitanje usporedbe s Max TV-om ili uslugama drugih konkurentskih kompanija za nas nije primarno pitanje, jer nismo kretali od toga što rade drugi, nego od onoga što žele naši korisnici. Mislim da je to ispravan pristup jer su naši korisnici ipak donekle različiti od korisnika konkurentskih tvrtki, pa i traže različitu uslugu. Čini se kako je takav pristup bio opravdan jer bilježimo i veći interes za IP televiziju nego što smo očekivali.

POVEZIVANJE S HT-OM

NACIONAL: Osjećate li i vi u Iskonu usporavanje širenja brzopojasnog interneta, o kojem se u posljednje vrijeme spekulira u medijima?

- Iskon je vodeći provider širokopojasnog interneta na alternativnom tržištu i to planira ostati. Što se tiče usporavanja rasta tržišta koje ste spomenuli, mi ga nismo osjetili. Dapače, tijekom prošle godine praktički smo udvostručili broj korisnika širokopojasnog interneta, a sličan rast očekujemo i ove godine. Dakle, usprkos svim problemima, penetracija interneta raste i upravo taj segment po mom mišljenju i dalje ima najveći potencijal za rast. To je dobro, jer širokopojasni internet je strateška infrastruktura cijelog društva i njegov razvoj u konačnici će rezultirati značajnim novim mogućnostima za hrvatske građane, ali i gospodarske subjekte.

NACIONAL: Spominjete gospodarstvo. Koliki udjel prihoda Iskona otpada na poslovne korisnike?

- Poslovni korisnici važan su dio poslovanja Iskona, dapače oko polovice prihoda ostvarujemo od poslovanja u tom sektoru. Iako posljednjih godina jačim tempom rastu prihodi od rezidencijalnih korisnika, poslovanje s poslovnim korisnicima i dalje smatramo ključnim segmentom svoje poslovne strategije.

NACIONAL: Osjećate li posljedice gospodarske krize?

- Prošlu godinu završili smo s porastom prihoda od 40 posto, a prvo tromjesečje 2009. za Iskon je bilo najbolje u povijesti. Zasad nismo primijetili ili osjetili posljedice krize. Telekomunikacijske kompanije su nešto otpornije na učinke krize od ostalih, no treba biti oprezan. Kriza je jača nego što se očekivalo i siguran sam da ćemo s vremenom osjetiti neke posljedice.

NACIONAL: Kako iz današnje perspektive ocjenjujete ulazak HT-a u vlasničku strukturu Iskona?

- Kad je HT prije tri godine preuzeo Iskon, mnogi su se pitali kako će kompanija izgledati u budućnosti. Tada smo tvrdili kako će Iskon nastaviti s poslovanjem kao i prije, samostalan od HT-a, sa svojim vlastitim ljudima, znanjem i projektima. Pokazalo se da je to tako, da smo sposobni kontinuirano razvijati poslovanje tvrtke. Zbog toga mislim da se danas bez može zaključiti kako je vlasničko povezivanje s HT-om bilo dobar poslovni potez za Iskon.

'Okolo polovice prihoda Iskon ostvaruje od rada s poslovnim korisnicima'